

قطعنامه ۲۱۰۶ شورای امنیت (۲۰۱۳)

پخش عمومی

S/RES/2106 (2013)

۲۴ ژوئن ۲۰۱۳

مصوب شورای امنیت در نشست ۶۹۸۴، ۲۴ ژوئن ۲۰۱۳

شورای امنیت، با تأکید بر تعهدات خود مبنی بر اجرای کامل و مستمر، به شیوه تقویت متقابل، از قطعنامه‌های ۱۲۶۵ (۱۹۹۹)، ۱۲۹۶ (۲۰۰۰)، ۱۳۲۵ (۲۰۰۰)، ۱۶۱۲ (۲۰۰۵)، ۱۶۷۴ (۲۰۰۶)، ۱۷۳۸ (۲۰۰۶)، ۱۸۲۰ (۲۰۰۸)، ۱۸۸۲ (۲۰۰۹)، ۱۸۸۸ (۲۰۰۹)، ۱۸۸۹ (۲۰۰۹)، ۱۸۹۴ (۲۰۰۹)، ۱۹۶۰ (۲۰۱۰)، ۱۹۹۸ (۲۰۱۱) و ۲۰۶۸ (۲۰۱۲) و همه اظهارات مرتبط رئیس شورای امنیت،

با تشکر از دبیرکل به خاطر گزارش ۱۲ مارس ۲۰۱۳ (S/2013/149) و با توجه به تجزیه و تحلیل و توصیه‌های موجود در آن، اما با حفظ نگرانی عمیق درباره اجرای کند و جوه مهم قطعنامه ۱۹۶۰ (۲۰۱۰) به منظور جلوگیری از خشونت جنسی در درگیری‌های مسلحانه و وضعیت‌های پسادرگیری و با توجه به مستندات در گزارش دبیرکل که خشونت جنسی در چنین وضعیت‌هایی در سراسر جهان رخ می‌دهد،

با به رسمیت شناختن اعلامیه جلوگیری از خشونت جنسی در درگیری مصوب وزرای خارجه گروه ۸ در لندن در ۱۱ آوریل ۲۰۱۳ و تعهداتی که در این زمینه اتخاذ شده،

با تشخیص این که پیگرد جدی و دقیق قانونی جرایم خشونت جنسی و همچنین مالکیت و مسئولیت ملی توجه به عوامل ریشه‌ای خشونت جنسی در درگیری‌های مسلحانه که برای بازدارندگی و پیشگیری اهمیت اساسی دارد؛ هم‌چنان که چالش این افسانه‌ها که خشونت جنسی در درگیری‌های مسلحانه پدیده‌ای فرهنگی یا پیامد اجتناب ناپذیر جنگ یا جرم کم اهمیت تری است،

با تأکید بر این که توانمندی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی زنان، برابری جنسیتی و بسیج مردان و پسران در تلاش برای مبارزه با همه اشکال خشونت علیه زنان در تلاش‌های طولانی مدت برای جلوگیری از خشونت جنسی در درگیری‌های مسلحانه و وضعیت‌های پسادرگیری در صدر اهمیت قرار دارد؛ و تأکید بر اهمیت اجرای کامل قطعنامه ۱۳۲۵ (سال ۲۰۰۰) با در نظر گرفتن اقدام‌های جاری بر روی شاخص‌های اجرای قطعنامه ۱۳۲۵ و قطعنامه‌های پس از آن درباره‌ی زنان و صلح و امنیت و تشخیص تلاش‌های مربوط به نهاد امور زنان سازمان ملل در این حوزه،

با توجه به نگرانی از اینکه خشونت جنسی در درگیری‌های مسلحانه و وضعیت‌های پسادرگیری به‌طور نامتناسبی بر دختران و زنان، همانطور که بر گروه‌هایی که به‌طور خاص آسیب‌پذیر هستند یا ممکن است به‌طور ویژه‌ای هدف قرار بگیرند، تاثیر می‌گذارد، و همچنین بر مردان و پسران و آنهایی که به‌اجبار شاهد خشونت جنسی علیه اعضای خانواده خود بوده‌اند، و آسیب روانی ثانوی می‌بینند؛ و با تاکید بر اینکه اعمال خشونت جنسی در چنین وضعیت‌هایی نه تنها به شدت مانع مشارکت موثر زنان در جامعه بلکه مانع از صلح و امنیت پایا و همچنین توسعه پایدار می‌شود،

با تشخیص اینکه دولت‌ها مسئولیت اولیه رعایت و تضمین حقوق بشر همه اشخاص در قلمرو سرزمینی و قضایی خود را که در حقوق بین‌المللی تعیین شده بر عهده دارند؛ و با تاکید مجدد بر مسئولیت طرفین درگیری مسلحانه برای تضمین محافظت از شهروندان،

با تاکید مجدد بر احترام به حاکمیت، تمامیت ارضی و استقلال سیاسی همه کشورها مطابق با منشور سازمان ملل متحد، با یادآوری شمول طیفی از جرایم مرتبط با خشونت جنسی در اساسنامه رُم دادگاه بین‌المللی جزایی (ICC) و اساسنامه‌های دادگاه‌های موقت بین‌المللی کیفری،

با توجه به مقررات "عهدنامه تجارت اسلحه" که کشورهای متعهد صادرکننده باید خطر سلاح‌های متعارف تحت پوشش یا اقلام مورد استفاده در ارتکاب یا تسهیل اعمال جدی خشونت مبتنی بر جنسیت یا اعمال جدی خشونت علیه زنان و کودکان را در نظر بگیرند،

به علاوه با یادآوری اینکه تجاوز و سایر اشکال خشونت جنسی در حقوق بین‌المللی بشردوستانه ممنوع شده،

با یادآوری سیاست ارزیابی حقوق بشر درباره حمایت سازمان ملل متحد از نیروهای امنیتی غیر سازمان ملل متحد به عنوان ابزاری برای تقویت رعایت حقوق بین‌المللی بشردوستانه، حقوق بشر و حقوق پناهندگان از جمله توجه به خشونت جنسی در درگیری مسلحانه و وضعیت‌های پسادرگیری،

با در نظر گرفتن گزارش دبیرکل و تاکید بر اینکه قطعنامه حاضر به دنبال اتخاذ هیچ گونه حکم حقوقی نیست تا تعیین کند که وضعیت‌های مورد اشاره در گزارش دبیرکل درگیری مسلحانه به مفهوم کنوانسیون ژنو و پروتکل‌های الحاقی به آن است یا نیست؛ و همچنین درباره‌ی وضعیت حقوقی طرفین غیر متعهد در چنین وضعیت‌هایی پیش‌داوری ندارد،

۱. تایید می‌کند که خشونت جنسی زمانی که به عنوان روش یا تاکتیک جنگی و یا به عنوان بخشی از حمله گسترده یا سیستماتیک علیه غیرنظامیان مورد استفاده قرار می‌گیرد، می‌تواند به‌طور قابل توجهی شرایط درگیری مسلحانه را تشدید بخشد و طولانی کند و همچنین ممکن است مانع استقرار مجدد صلح و امنیت بین‌المللی شود؛ تاکید می‌کند که در این رابطه قدم‌های موثر برای جلوگیری و واکنش به چنین اقدام‌هایی به‌طور قابل توجهی به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی کمک می‌کند؛ و بر مشارکت زنان به عنوان ضرورت برای هرگونه واکنش پیشگیرانه و حمایتی تاکید می‌کند؛

۲. توجه دارد که خشونت جنسی می‌تواند جنایت ضد بشریت یا اقدامی مرتبط با نسل‌کشی باشد، به علاوه یادآوری می‌کند که تجاوز و سایر خشونت‌های جنسی جدی در درگیری مسلحانه جنایت‌های جنگی هستند، و همه کشورهای عضو سازمان ملل متحد را به انجام تعهدات مرتبط خود و ادامه مبارزه با معافیت از مجازات از طریق تحقیق و پیگرد قانونی مسئولان چنین جنایت‌هایی بر اساس صلاحیت‌های قضایی‌اشان فراموشی می‌خواند؛ کشورهای عضو را به گنجاندن کلیه جرایم مربوط به خشونت‌های جنسی در قوانین مجازات خود و امکان‌پذیر کردن تعقیب چنین اعمالی تشویق می‌کند؛ تشخیص می‌دهد که تحقیقات موثر و مستند سازی خشونت جنسی در درگیری مسلحانه در اجرای عدالت در مورد مجرمان و نیز برای مطمئن شدن از دستیابی بازماندگان به عدالت موثر است؛

۳. توجه دارد که مبارزه علیه معافیت از مجازات برای مهمترین جنایت‌های بین‌المللی ارتکاب یافته علیه زنان و دختران از طریق کار دادگاه بین‌المللی جزایی ICC، دیوان‌های داوری موردی و ترکیبی و نیز دادگاه‌های ویژه در دادگستری کشورها تقویت شده است؛ قصد خود را برای ادامه مبارزه قاطع با معافیت از مجازات و دست یافتن به پاسخ‌گویی با روش‌های مناسب تکرار می‌کند؛

۴. به اهمیت رهیافت جامع به عدالت انتقالی در درگیری مسلحانه و در دوران پس از درگیری به شمول اقدام‌های قضایی و غیرقضایی، بستگی به ضرورت آنها، توجه می‌دهد؛

۵. نیاز به نظارت سیستماتیک بر و توجه به خشونت جنسی در درگیری مسلحانه و دوران پس از درگیری و سایر تعهدات مربوط به زنان، صلح و امنیت در کار خود را تشخیص می‌دهد و در این رابطه قصد خود را به استفاده از همه امکانات در اختیار خود، بستگی به ضرورت آنها، بیان می‌کند تا در صورت لزوم از مشارکت زنان در تمام ابعاد می‌انجیگری، بازسازی بعد از درگیری و ایجاد صلح برای توجه به خشونت جنسی در درگیری از جمله ایجاد و بررسی مأموریت‌های صلح‌سازی و سیاسی، بیانیه‌های عمومی، بازدید از کشورها، مأموریت‌های حقیقت‌یابی، کمیسیون‌های بین‌المللی تحقیق، مشاوره با نهادهای منطقه‌ای و در ارتباط با کار کمیته‌های شورای امنیت مربوط به تحریم اطمینان یابد؛

۶. با تشخیص نیاز به اطلاعات به هنگام‌تر، هدفمندتر، دقیق‌تر و قابل اعتمادتر به عنوان مبنایی برای جلوگیری و واکنش، از دبیرکل و سایر نهادهای مربوطه سازمان ملل متحد درخواست می‌کند به ایجاد و اجرای سازوکارهای نظارت، تحلیل و گزارش دهی در مورد خشونت جنسی مرتبط با درگیری، از جمله تجاوز در زمان درگیری مسلحانه و پس از آن و سایر وضعیت‌های مربوط به اجرای قطعنامه ۱۸۸۶ (۲۰۰۹)، بستگی به مورد و با در نظر گرفتن ویژگی‌های هر کشور سرعت ببخشند؛

۷. خواستار افزایش به‌کارگیری مشاوران حمایت از زنان^۱ مطابق قطعنامه ۱۸۸۸ برای تسهیل در اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت درباره زنان، صلح و امنیت است و از دبیرکل درخواست دارد تا از ارزیابی سیستماتیک نیاز به مشاوران حمایت از زنان، تعداد و نقش آنها در طول برنامه ریزی و بررسی هر یک از مأموریت‌های سیاسی و حفظ صلح سازمان ملل متحد و

^۱ . Women Protection Advisors (WPA)

آموزش کافی و اعزام به‌هنگام این کارشناسان اطمینان‌یابد؛ و فعالیت سازمان ملل متحد علیه خشونت جنسی در درگیری را در تسهیل واکنش‌های هماهنگ فعالان صلح‌سازی، بشردوستانه، حقوق بشر، و سیاسی و امنیتی را تشخیص می‌دهد و بر نیاز به هماهنگی، اشتراک اطلاعات، تجزیه و تحلیل، برنامه ریزی برای واکنش و اجرا در سراسر این بخش‌ها تأکید می‌کند؛

۸. نقش متمایز مشاوران جنسیتی را در تضمین توجه اساسی همه عناصر فعال به چشم اندازه‌های جنسیتی در سیاست‌گذاری‌ها، برنامه ریزی‌ها و اجرا تشخیص می‌دهد؛ از دبیرکل ادامه به‌کارگیری مشاوران جنسیتی در مأموریت‌های سیاسی و برقراری صلح و نیز عملیات بشردوستانه سازمان ملل متحد و تضمین آموزش جامع جنسیتی به همه حافظان صلح و افراد غیرنظامی مربوطه را درخواست می‌کند؛

۹. با تأیید تلاش‌های نهادهای سازمان ملل متحد در اطمینان‌یابی از اینکه کمیسیون‌های تحقیق سازمان ملل متحد درباره درگیری مسلحانه و شرایط پس از درگیری، در صورت ضرورت، دارای دانش کارشناسی در مورد جرایم جنسی و مبتنی بر جنسیت به منظور مستندسازی چنین جرایمی هستند، همه کشورهای عضو سازمان ملل را به حمایت از چنین تلاش‌هایی تشویق می‌کند؛

۱۰. خواست خود برای پایان دادن کامل و فوری همه طرف‌های درگیری مسلحانه به همه خشونت‌های جنسی و خواست خود از همه این طرف‌ها را به اعلام و اجرای تعهدات مشخص و زمان‌دار مبارزه با خشونت جنسی تکرار می‌کند. این تعهدات باید از جمله دستورهای روشنی را از طریق سلسله مراتب در ممنوعیت خشونت جنسی و پاسخ‌گویی برای نقض چنین دستورهایی، ممنوعیت خشونت جنسی در آئین‌نامه رفتاری، دستورالعمل‌های نظامی و پلیس یا معادل آنها را دربربگیرد و تعهدات مشخص تحقیق به‌هنگام درباره‌ی تعدی‌های اتهامی را انجام و اجرا کنند؛ و به‌علاوه همه طرف‌های درگیری مسلحانه را به مشارکت در چارچوب چنین تعهداتی به همراه پرسنل مسئول در هیئت سازمان ملل متحد ناظر بر اجرای آنها فرا می‌خواند و از همه طرف‌ها می‌خواهد نماینده سطح بالای مسئول، و مناسب، برای تضمین اجرای چنین تعهداتی تعیین کنند؛

۱۱. بر نقش مهم زنان، جامعه مدنی، از جمله سازمان‌های زنان، و رهبران رسمی و غیررسمی محلی در اعمال نفوذ بر طرف‌های درگیری مسلحانه با توجه به خشونت جنسی، تأکید می‌کند؛

۱۲. اهمیت توجه به خشونت جنسی در درگیری مسلحانه، در هر زمان مربوطه، در تلاش‌های می‌انجیگری، توافق‌های آتش‌بس و صلح را تکرار می‌کند؛ و از دبیرکل، کشورهای عضو و سازمان‌های منطقه‌ای درخواست می‌کند در صورت لزوم اطمینان حاصل کنند که می‌انجیگران و نمایندگان سیاسی در مواقعی که از خشونت جنسی به عنوان روش یا تاکتیک جنگی یا به عنوان بخشی از حمله گسترده یا سیستماتیک علیه غیرنظامیان استفاده می‌شود، به مسائل مربوط به خشونت جنسی بپردازند، از جمله با زنان، جامعه مدنی، شامل سازمان‌های زنان و بازماندگان قربانی خشونت جنسی و اطمینان‌یابند که چنین نگرانی‌هایی در مقررات توافق‌های ویژه صلح، از جمله توافق‌های مربوط به ترتیبات امنیتی و سازوکارهای عدالت انتقالی بازتاب خواهند داشت؛ بر گنجاندن خشونت جنسی در تعریف اعمال ممنوع شده در زمان آتش‌بس و

مقررات مربوط به نظارت بر آتش بس و بر ضرورت حذف جرایم مربوط به خشونت جنسی از مقررات عفو در فرایندهای حل و فصل درگیری / اصرار می‌کند؛

۱۳. از کمیسیون‌های موجود مجازات‌ها که در محدوده ضوابط مربوط و سازگار با قطعنامه ۱۹۶۰ (۲۰۱۰) هستند، می‌خواهد تا مجازات‌های هدفمند علیه مرتکبان و آمران خشونت جنسی در درگیری برقرار کنند؛ و قصد خود را، در هنگام تصویب یا تشدید مجازات‌های هدفمند در شرایط درگیری مسلحانه، برای بررسی، در صورت لزوم، گنجانیدن معیارهای مربوط به تجاوز و سایر اشکال جدی خشونت جنسی تکرار می‌کند؛

۱۴. نقش گروه‌های حافظ صلح سازمان ملل در جلوگیری از خشونت جنسی را تشخیص می‌دهد و در این زمینه از همه کشورهای اعزام کننده سرباز و پلیس می‌خواهد پیش از اعزام، آموزش در مورد خشونت جنسی و مبتنی بر جنسیت شامل نیازهای متمایز کودکان را در پیش بگیرند؛ به علاوه، کشورهای اعزام کننده سرباز و پلیس را به افزایش استخدام و اعزام زنان در عملیات صلح تشویق می‌کند؛

۱۵. از دبیر کل درخواست می‌کند به تلاش‌ها برای اجرای سیاست عدم تحمل مطلق استثمار و سوء استفاده جنسی به وسیله پرسنل سازمان ملل متحد ادامه دهد و آن را تقویت کند و از کشورهای عضو می‌خواهد پاسخ گویی، از جمله پیگردهای قانونی را در مورد چنین رفتاری از سوی اتباع خود تضمین کنند؛

۱۶. از دبیر کل و نهادهای مرتبط سازمان ملل متحد درخواست می‌کند به مقام‌های ملی، با مشارکت موثر زنان، در رسیدگی به دغدغه‌های مربوط به خشونت جنسی کمک کنند، به صراحت در موارد زیر:

الف) فرآیندهای خلع سلاح، خاتمه بسیج عمومی و بازپذیری، از جمله از طریق ایجاد سازوکارهای حمایتی برای زنان و کودکان در اردوگاه‌ها و همین‌طور غیرنظامیان در نزدیکی این اردوگاه‌ها و در می‌ان جمعیت‌های عودت داده شده و از طریق ارائه حمایت در زمینه ضایعات روانی و بازپذیری به زنان و کودکانی که پیشتر در ارتباط با گروه‌های مسلح بوده‌اند و همین‌طور جنگجویان سابق؛

ب) فرایندها و ترتیبات اصلاحی در بخش امنیتی از جمله از طریق تامین آموزش کافی برای پرسنل امنیتی، تشویق به پذیرش زنان بیشتر در بخش امنیتی و بررسی موثر به منظور محروم نمودن اشخاص مرتکب یا مسئول اعمال خشونت جنسی از بخش امنیتی؛

ج) ابتکارات اصلاحی در بخش قضایی، از جمله از طریق اصلاحات در قانونگذاری و سیاستگذاری با توجه به خشونت جنسی؛ آموزش خشونت جنسی و جنسیتی در بخش قضایی و امنیتی و به کارگیری زنان بیشتر در سطوح حرفه‌ای در این بخش‌ها؛ فرایندهای قضایی که نیازهای متمایز و حمایت از شاهدان و همین‌طور بازماندگان خشونت جنسی در درگیری مسلحانه و شرایط پس از درگیری و اعضای خانواده آنها را در نظر می‌گیرند؛

۱۷. تشخیص می‌دهد که آن دسته از زنان و کودکانی که به زور در گروه‌های مسلح و نیروهای مسلح عضو شده‌اند به‌طور ویژه در مورد خشونت جنسی در درگیری مسلحانه و شرایط پس از درگیری آسیب پذیر هستند و به این ترتیب از طرف‌های درگیری مسلحانه می‌خواهد فوری چنین اشخاصی را در صفوف خود شناسایی و آنها را رها کنند؛

۱۸. کشورهای عضو مربوطه را به استفاده از دانش کارشناسی تیم کارشناسان سازمان ملل که قطعنامه ۱۸۸۸ (۲۰۰۹) ایجاد کرده، به صورت مقتضی، برای تقویت حاکمیت قانون و ظرفیت غیرنظامی و نظامی سیستم‌های دادگستری برای توجه به خشونت جنسی در درگیری مسلحانه و شرایط پس از درگیری به عنوان بخشی از تلاش‌های گسترده‌تر برای تقویت حمایت‌های نهادهای حامی مبارزه علیه معافیت از مجازات تشویق می‌کند؛

۱۹. با تشخیص اهمیت ارائه کمک به‌موقع به بازماندگان خشونت جنسی از نهادهای سازمان ملل متحد و اهداکنندگان کمک مالی می‌خواهد به‌طور جامع و غیر تبعیض آمیز خدمات بهداشتی از جمله بهداشت باروری و جنسی، حمایت‌های روانی اجتماعی، قانونی و معیشتی و سایر خدمات چند بخشی برای بازماندگان خشونت جنسی با در نظر گرفتن نیازهای ویژه هر نفر به ویژه افراد دارای معلولیت را فراهم کند؛ *خو/ستار* حمایت از موسسات ملی و محلی، شبکه‌های جامعه مدنی محلی در افزایش منابع و تقویت ظرفیت‌ها برای ارائه خدمات فوق‌الذکر به بازماندگان خشونت جنسی است؛ کشورهای عضو و اهداکنندگان کمک مالی را به حمایت از برنامه‌های ملی و بین‌المللی امداد به قربانیان خشونت جنسی مانند صندوق‌های امانی قربانیان بر اساس اساسنامه رُم و اجراکنندگان آن تشویق می‌کند؛ و از نهادهای مربوطه سازمان ملل *درخواست* می‌کند تا تخصیص منابع برای هماهنگی در ارایه واکنش و خدمات مربوط به خشونت جنسیتی را افزایش دهند؛

۲۰. به ارتباط بین خشونت جنسی در درگیری مسلحانه و شرایط پس از درگیری و عفونت اچ‌آی‌وی و بار مسئولیت نامتناسب اچ‌آی‌وی و ایدز بر زنان و دختران به عنوان مانع و چالشی مداوم در مقابل برابری جنسیتی توجه دارد؛ و از نهادهای سازمان ملل متحد، کشورهای عضو و اهداکنندگان کمک مالی می‌خواهد از توسعه و تقویت ظرفیت‌های سیستم‌های سلامت ملی و شبکه‌های جامعه مدنی به منظور ارائه کمک‌های پایدار به زنان و دختران دارای اچ‌آی‌وی و ایدز یا تاثیر یافته از آن در درگیری مسلحانه و شرایط پس از درگیری حمایت کنند؛

۲۱. بر نقش‌های مهمی که نهادهای جامعه مدنی، از جمله نهادها و شبکه‌های زنانی، می‌توانند در افزایش سطح حمایت‌های اجتماعی علیه خشونت جنسی و حمایت از قربانیان در دسترسی به عدالت و غرامت در درگیری مسلحانه و شرایط پس از درگیری ایفا کنند، تاکید می‌کند؛

۲۲. از دبیرکل *درخواست* می‌کند تا همچنان گزارش‌های سالانه خود را درباره اجرای قطعنامه‌های مربوط به زنان و صلح و امنیت و قطعنامه حاضر را به شورا ارائه و گزارش بعدی خود را تا مارس ۲۰۱۴ ارائه کند؛

۲۳. تصمیم می‌گیرد تا توجه فعال خود به موضوع حفظ کند.